

REGIONÁLNÍ ROZVOJ JAKO SOUČÁST UDRŽITELNÉ TRANSFORMACE EVROPY

Ve čtvrtek 1. června 2023 se na Masarykově ústavu vyšších studií (MÚVS) Českého vysokého učení technického v Praze konal již 12. ročník odborné konference v rámci cyklu Regionální rozvoj mezi teorií a praxí. Hlavním tématem letošní konference byl „*Regionální rozvoj jako součást udržitelné transformace Evropy*“. Konferenci zaštitila i zahájila ředitelka MÚVS **Vladimíra Dvořáková** spolu s hlavní organizátorkou **Vladimírou Šilhánkovou**, vedoucí Institutu veřejné správy a regionálních studií MÚVS.

Letošní téma konference reflektovalo současnou situaci, kdy dříve, než se evropská společnost stihla vypořádat s dopady pandemie covid-19, se objevily

nové problémy vyvolané ruskou agresí na Ukrajině. Tato skutečnost s sebou přinesla nejen nové bezpečnostní hrozby, novou vlnu migrantů, ale i nové a dosud nečekané problémy v oblasti cen a dostupnosti energií. Se všemi těmito problémy se musí vypořádat nejen Evropa jako celek, jednotlivé státy, ale i každý region, město či obec. Cílem konference proto bylo vytvořit platformu pro předání si nových vědeckých poznatků a zkušeností, jak vzniklé problémy analyzovat a řešit, tedy navrhovat cesty, nástroje a inovace pro vypořádání se s jejich důsledky.

Pro aktivní účast na konferenci se podařilo získat řadu vážených a milých hostů

nejen z České republiky, ale i řady dalších zemí, kteří se s námi o své poznatky a zkušenosti podělili, ať už osobně, nebo on-line. Konference byla rozdělena do tří tematických bloků: „*Města v procesu transformace*“, „*Nové rozvojové přístupy*“ a „*Chyťte a udržitelně*“. Konference probíhala hybridní formou, takže kromě účastníků v sále byla celá řada účastníků připojena on-line přes MS Teams.

Jako první řečník konference vystoupil **Lulzim Beqiri**, děkan Fakulty architektury UBT z Prištiny s příspěvkem „*Rychlá rekonstrukce po válce a její dopad na zmenšení obytné plochy v Kosovu*“, kterým mj. reflektoval budoucí potřebu rekonstrukce a obnovy válek zničených

ukrajinských měst a upozornil, že dopady válečných destrukcí budou pravděpodobně doprovázet ukrajinské obyvatelstvo řadu dalších desetiletí. Beqiri např. uvedl, že i po více než dvaceti letech od války v Kosovu má v současné době většina obyvatel této země o jednu třetinu menší obytný prostor, než tomu bylo před válkou. S dalším příspěvkem na téma „Podpora talentů: přilákání vynikajících výzkumných pracovníků v oblasti přírodních a technických věd do regionu“ vystoupila **Viktorie Klímová** z Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Tento příspěvek byl zpracován ve spolupráci s **Vladimírem Žitkem** a **Lucií Herbočkovou**. Dalšími prezentujícími, tentokrát on-line, byli kolegové **Michal Wiśniewski**, **Dorota Jopek**, **Michal Kudlacz** a **Anna Karwińska** z Ekonomické univerzity v Krakově, kteří se věnovali „Sociální, ekonomické a prostorové transformaci Krakova v posledních třiceti letech“. V rámci příspěvku bylo prezentováno i krátké porovnání se situací v Praze, které je základem pro další širší spolupráci v této oblasti. Posledním prezentujícím v úvodním bloku byl **Martin Šikýř** z MÚVS, který představil výsledky výzkumu realizovaného spolu s kolegy **Kateřinou Tomeškovou** a **Radimem Burešem** na téma „Reflexe krizového řízení vybraných obecních a městských úřadů během pandemie koronaviru“.

Druhý konferenční blok zaměřený na nové přístupy v regionálním rozvoji zahájil příspěvek **Lucie Plzákové** z MÚVS zpracovaný spolu s **Egonem Smeralem** z vídeňské Modul Univerzity s názvem „Pandemie, válka a krize cen energií: analýza, odhad nákladů a doporučení pro politiku“, ve kterém autoři provedli analýzu – doslova anatomii krize – a navrhli doporučení pro praxi. Další prezentující, tentokrát opět on-line, byla **Mária Fáziková** ze Slovenské zemědělské univerzity v Nitra, která se věnovala aktuálnímu tématu „Práce na dálku – k definici, která funguje“. Na ni navázali další přednášející ze stejné univerzity, a to **Eleonóra Marišová** a **Peter Fandel** s příspěvkem věnovaným tématu „Výkonnost v oblasti nakládání s komunálním odpadem: zaměření na Slovensko a jeho okresy LAU-1“. Sekci nových přístupů uzavřel referát „Porovnání výstupů měření BIODZM indikátoru kvality zeleně v Evropě a Již-

Foto: Radko Palic

Prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc., ředitelka MÚVS zahajuje konferenci

ní Americe“, který společně připravili **Michael Pondělíček** z MÚVS a **Jobson Larrubia de Almeida Júnior** z Instituto Militar de Engenharia z brazilského Rio de Janeiro.

V rámci třetí sekce „Chytře a udržitelně“ zazněla řada velmi zajímavých příspěvků od již zkušených akademiků, ale i, zejména v druhé části, od nastupující vědecké generace. Jako první představili svůj příspěvek **Zana Prevlukaj** a **Lulzim Beqiri** z UBT v Prištině zaměřený na problematiku „Podzemního bydlení“, resp. domů krytých zemí a demonstrovali nejen jejich architektonickou hodnotu, ale i další výhody spojené s jejich výbornými vlastnostmi při řešení odolnosti dopadů změny klimatu či v oblasti bezpečnosti. S tématem bezpečnosti souvisel i navazující příspěvek **Oldřicha Krulíka** z VŠ AMBIS na téma „SMART Cities a jejich odolnost“. Dále navázal s příspěvkem **Martin Mašťálka**, který představil příspěvek zpracovaný spolu s **Luciou Dobruckou** a **Vladimírou Šilhánkovou** na téma „Strategické řízení portfolia městských nemovitostí: výzkum současných vědeckých poznatků“. Následovala přednáška **Hany Urbáškové** z VUT v Brně na téma „Udržitelný cestovní ruch a jeho dopad na rozvoj venkova“.

Další část konference, jak již bylo uvedeno, byla ve znamení nastupující vědecké generace reprezentované skupinou zahraničních studentů ČVUT, kteří pod vedením svých pedagogů připravili hned několik příspěvků. Jako první prezentovala **Noor Marji** příspěvek „Přechod na inteligentní evropská města využívající umělou inteligenci“. Na ni navázala **Akshatha Ravi Kumar** s příspěvkem „Zkoumání transformace měst v post-hornických městech: případová studie města Most“ a jako třetí pak prezentovala **Lijun Chen** příspěvek zaměřený na „Udržitelnou transformaci v komunitách vstřícných ke starším lidem v Evropě prostřednictvím participativního přístupu“. Jako poslední zazněl předtčený příspěvek **Jiřího Palackého** z VUT v Brně, který se věnoval „Srovnávací analýze systémů registrace brownfieldů v České republice a ve Velké Británii“.

Všichni referující přinesli velmi cenný soubor informací, ale i řadu osobních postřehů, které jistě přispějí k lepšímu a komplexnějšímu pochopení složité transformace Evropy v postpandemickém období a v průběhu války na Ukrajině. Vybrané příspěvky z konference budou publikovány v Acta Polytechnica a v časopise Regionální rozvoj mezi teorií a praxí, aby se s nimi mohli seznámit i ti, kdo se konference zúčastnit nemohli.

doc. Ing. arch. **Vladimíra Šilhánková, Ph.D.**
Institut veřejné správy a regionálních studií
Masarykův ústav vyšších studií
České vysoké učení technické v Praze